Stuk **1295** (2006-2007) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

13 juli 2007

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006*

* De tekst van de stabilisatie- en associatieovereenkomst, de bijlagen I tot V, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte ligt ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 23
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen 27
Advies van de Raad van State 33
Ontwerp van decreet 37

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

1. Totstandkoming van de overeenkomst

In 1997 werd de regionale aanpak van de Europese Unie (EU) ten aanzien van de Balkan officieel gelanceerd. In een mededeling van 26 mei 1999 over het stabilisatieproces in de Balkan legde de Europese Commissie het kader vast voor een breed partnerschap met de landen uit de regio. Onderhandelingen zouden geopend worden wanneer een land aan bepaalde politieke en economische voorwaarden voldeed. In juni 2000 verklaarde de Europese Raad van Feira dat alle landen van het stabilisatie- en associatieproces potentiële kandidaten voor het EU-lidmaatschap zijn. Op de topontmoeting met de EU die in november 2000 in Zagreb plaatsvond, bevestigden de Balkanlanden hun engagement tegenover het stabilisatie- en associatieproces.

Regionale samenwerking is een essentieel element van het stabilisatie- en associatieproces en een algemeen aanvaarde graadmeter voor de bereidheid van de Westelijke Balkan om zich in de EU te integreren. Op de top van Thessaloniki in juni 2003 herhaalde de EU haar verbintenis om de Westelijke Balkan stap voor stap te integreren. In het stabilisatie- en associatieproces werden enkele aspecten van de uitbreidingsstrategie opgenomen om beter voorbereid te zijn op nieuwe uitdagingen.

België heeft deze toenadering volledig onderschreven en ondersteund. Voor België is trouwens een belangrijke bijdrage aan het stabilisatie- en associatieproces weggelegd. België financiert de activiteiten van internationale instellingen die in de regio werkzaam zijn en de uitvoering van een aantal projecten. Deze bijdrage bestaat in het sturen van gekwalificeerd personeel naar de Balkan. Daarnaast wordt ook medewerking verleend in de vorm van kennisoverdracht. Ook voor Vlaanderen behoren de landen van Centraal- en Oost-Europa tot de geografische prioriteiten van het buitenlands beleid.

De onderhandelingen tussen de EU en Albanië startten op 31 januari 2003. Op 8 februari 2006 werden zij succesvol afgerond met de parafering van de verdragstekst. Zij werden zeer zorgvuldig gevoerd waarbij ruime aandacht besteed werd aan de mogelijkheden die Albanië heeft om de overeenkomst toe te passen. De onderhandelingen sleepten lang aan, vooral omdat de zwakke Albanese administratie veel tijd nodig had voor de voorbereiding en de coördinatie van de officiële en technische onderhandelingen. Tussen maart 2003 en oktober 2005 vonden zeven onderhandelingsrondes plaats. Met die voorzichtige aanpak wilde de Commissie de zekerheid dat Albanië zijn verbintenissen zou nakomen en dat de afgesproken termijnen voor de Albanese administratie haalbaar zouden zijn. Die handelwijze was aangewezen omdat belangrijke bepalingen zoals het vrije kapitaalverkeer en het verwerven van onroerende goederen verband hielden met controversiële politieke thema's in Albanië zoals de teruggave van vastgoedeigendommen.

De spanningen tussen de Commissie en de Albanese regering vonden hun neerslag in een aantal waarschuwingsbrieven die de commissarissen Patten en Rehn in juli 2004 en april 2005 stuurden naar toenmalig premier Fatos Nano. De regering kon geen afdoende oplossing vinden voor de meningsverschillen over de nodige politieke hervormingen en de uitvoering ervan waardoor de onderhandelingen vertraging opliepen. Commissaris voor de uitbreiding Rehn koppelde het beëindigen van de technische onderhandelingen aan het organiseren van democratische verkiezingen. Op 24 oktober 2005 vond een laatste technische zitting plaats.

Met deze stabilisatie- en associatieovereenkomst geeft de EU een belangrijk politiek signaal aan Albanië. De overeenkomst is gebaseerd op de naleving van de fundamentele democratische principes en op de grondbeginselen waarop de interne markt gevestigd is. Door het geleidelijk instellen van een vrijhandelszone en economische hervormingen moeten de Europese normen van toepassing worden in Albanië waardoor het land nauwer bij de EU kan aansluiten.

2. Doel en inhoud van de overeenkomst

De stabilisatie- en associatieovereenkomst is een nieuw model van overeenkomst. De doelstellingen en de centrale elementen van een dergelijke overeenkomst zijn de volgende:

– het tot stand brengen van een politieke dialoog tussen de partijen;

– de verbetering van de regionale samenwerking;

– het vooruitzicht op het instellen van een vrijhandelszone met de Europese Gemeenschap (EG) over een periode van tien jaar;

– bepalingen met betrekking tot het verkeer van werknemers en van kapitaal, de vestiging van ondernemingen en het dienstenverkeer;

– het harmoniseren van de interne wetgeving, met name in de essentiële domeinen van de interne markt;

– samenwerking op een groot aantal beleidsdomeinen, waaronder justitie, cultuur, onderwijs, toerisme, milieu, lokale en regionale ontwikkeling;

– de oprichting van een Stabilisatie- en associatieraad, een Stabilisatie- en associatiecomité en een Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité.

Macedonië en Kroatië waren in 2001 de eerste Balkanlanden waarmee een stabilisatie- en associatieovereenkomst gesloten werd. De ontwerpovereenkomst met Montenegro werd geparafeerd. Met Bosnië en Herzegovina en Servië wordt nog onderhandeld. De stabilisatie- en associatieovereenkomst voorziet weliswaar in specifieke bepalingen voor elk land, maar voor heel de Balkan is de doelstelling dezelfde, namelijk een volledige associatie via de instelling van dezelfde basisvoorwaarden op het einde van een overgangsperiode.

De stabilisatie- en associatieovereenkomsten bevatten mechanismen, gaande van gespecialiseerde subcommissies tot politieke vergaderingen zoals de Stabilisatie- en associatieraad, die de EU in staat stellen prioriteiten te bepalen en de toepassing ervan te bewaken. De effectieve uitvoering van de overeenkomst over een voldoende lange periode is een absolute voorwaarde. Pas daarna zal de EU verdere stappen overwegen voor een verdere toenadering.

3. Belang voor Vlaanderen

In de Vlaamse beleidsnota Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking 2004-2009 wordt gewezen op het toenemend belang van de landen van de Westelijke Balkan. Vlaanderen zal de bestaande initiatieven in de Westelijke Balkan valoriseren en nieuwe impulsen voor samenwerking ontwikkelen. Een specifiek bilateraal programma van samenwerking tussen Vlaanderen en Albanië is er niet.

De stabilisatie- en associatieovereenkomst is van groot belang voor het stabilisatie- en associatieproces met de landen van Zuidoost-Europa en voor de totstandbrenging en handhaving van een stabiele orde in Europa. De partijen verbinden zich ertoe bij te dragen tot de politieke, economische en institutionele stabiliteit in Albanië en in de hele regio. Zij onderstrepen het belang dat zij hechten aan de eerbiediging van de rechtstaat en de mensenrechten en aan de democratische beginselen.

De samenwerking tussen de partijen zal de bestaande economische banden verstevigen, tot wederzijds voordeel en met het oog op de sociale en economische ontwikkeling van Albanië. Het samenwerkingsbeleid wordt ingebed in een regionaal kader, waarbij de samenwerking tussen Albanië en zijn buurstaten aangemoedigd wordt.

Belangrijk voor Vlaanderen is de samenwerking op het vlak van:

– het economisch beleid en de handelspolitiek;

– het bevorderen en beschermen van investeringen;

– het industrieel beleid;

– het toerisme;

– de modernisering en de herstructurering van de landbouw;

– het sociaal beleid, voornamelijk betreffende de verbetering van het Albanees tewerkstellingsbeleid, de aanpassing van de sociale zekerheid aan de nieuwe economische en sociale vereisten, de aanpassing van de wetgeving inzake arbeidsvoorwaarden en gelijke kansen voor mannen en vrouwen en de verbetering van de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers;

– het onderwijs en de opleiding teneinde het niveau van het algemene onderwijs in Albanië te verbeteren en met speciale aandacht voor het jeugdbeleid en de tewerkstelling van jongeren;

– de cultuur en de audiovisuele middelen;

– informatie en communicatie;

– vervoer;

– energie;

– bescherming van het leefmilieu;

– wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling.

4. Schets van het partnerland

Politieke gegevens

Meer dan 40 jaar werd Albanië met ijzeren hand geregeerd door Enver Hoxha en zijn Arbeidspartij. Tot 1990 was het land het laatste stalinistisch bolwerk in Europa. Studentenbetogingen in december 1990 en februari 1991 lagen aan de basis van de ommekeer. Er werd een meerpartijensysteem ingevoerd en er vonden vrije verkiezingen plaats. Zij werden gewonnen door de Democratische Partij van Sali Berisha die president werd.

Het zogenaamde piramideschandaal waarbij het grootste deel van de bevolking bijna al zijn spaargeld verloor, zorgde eind 1996 voor een absolute chaos in Albanië. Een internationale troepenmacht was nodig om de orde te herstellen. Berisha trad af en de daaropvolgende verkiezingen werden op 29 juni 1997 gewonnen door de Socialistische Partij. De nieuwe regering kon met internationale steun belangrijke hervormingen doorvoeren.

In 1999 zorgde de Kosovo-crisis voor een grote toevloed van vluchtelingen. Albanië oogstte internationale lof voor de opvang van die mensen en voor zijn constructieve houding in regionale conflicten. De rust keerde terug in Albanië en de parlementsverkiezingen van 2001 gingen voor het eerst in de geschiedenis niet gepaard met geweld.

De parlementsverkiezingen van 3 juli 2005 werden gewonnen door de Democratische Partij. Berisha werd premier van een brede coalitieregering. De regering wil een ambitieus hervormingsprogramma doorvoeren dat gericht is op de versterking van het openbaar bestuur, een verbeterde handhaving van de openbare orde, de strijd tegen de georganiseerde misdaad en tegen corruptie en het scheppen van een investeringsvriendelijk economisch klimaat.

De Grondwet van 1998 maakte van Albanië een parlementaire republiek waarbij de scheiding tussen de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht gewaarborgd is. De president wordt verkozen door het parlement voor een ambtstermijn van vijf jaar en is eenmaal herkiesbaar. Hij benoemt de premier maar heeft verder weinig bevoegdheden. De Kuvendi i Republikes (Volksvergadering) telt 140 leden die verkozen worden voor een periode van vier jaar. Het is het hoogste en wetgevende orgaan.

Economische en sociale gegevens

Ondanks het feit dat de macro-economische cijfers niet slecht zijn, is de economie niet duurzaam onder meer door een lage binnenlandse productie en een grote invoer. Ook het transportnetwerk voldoet niet aan de eisen die in andere Europese landen gesteld worden. De bouw en de dienstensector kennen een grote groei. Albanië doet zijn best om buitenlandse investeerders aan te trekken en het slaagt daar vrij goed in. In 2006 werden directe buitenlandse investeringen geschat op 3,3% van het bruto nationaal product (BNP).

Op 2 maart 2007 kwam de uitvoerende raad van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) in zijn tweede review tot de conclusie dat Albanië op de goede weg is inzake hervormingen maar dat structurele hervormingen moeten opgedreven worden op het vlak van privatiseringen en van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening.

De handelsbalans is deficitair. De uitvoer blijft laag en weinig gediversifieerd. Het tekort wordt voor een belangrijk deel gefinancierd door geld dat in het buitenland verblijvende Albanezen naar hun thuisland sturen (die sommen betekenen een derde van het inkomen van een gemiddeld gezin) en door financiële hulp van donoren.

Albanië kampt met een hoge werkloosheid, al viel er in 2006 een lichte verbetering te constateren. Meer dan 80% van de werkende bevolking is tewerkgesteld in de privésector. Daarvan werkte 71% in de landbouw dat een belangrijke economische en sociale buffer blijft. De sociale zekerheid is goed georganiseerd met steun voor werklozen, uitkeringen in geval van ziekte en een pensioenstelsel. Gezondheidszorg is in principe gratis maar patiënten moeten vaak betalen om voor een behandeling in aanmerking te komen. Crèches en kleuterscholen krijgen ruime subsidies en het onderwijs is in principe gratis. Toch is het analfabetisme hoger dan in de rest van Europa.

De gemiddelde levensstandaard ligt relatief lager dan in de andere landen uit de regio. De slechte kwaliteit en het gebrek aan efficiëntie van de overheid is daar niet vreemd aan. De armoede ligt op het platteland vijf maal hoger dan in de steden.

Albanië bekleedt de 73ste plaats op de Human Development Index 2006 van de Verenigde Naties (VN).

Mensenrechten

Het respect voor de mensenrechten is formeel erkend in de Grondwet. Albanië is ook partij bij de meeste mensenrechtenverdragen. Hoewel de mensenrechten niet systematisch geschonden worden, worden regelmatig incidenten gemeld. In zijn rapport 2006 maakt Amnesty International (AI) gewag van de slechte behandeling van gevangenen, huiselijk geweld en vrouwen- en kinderhandel.

Buitenlands beleid

Integratie in de Euro-Atlantische structuren vormt de kern van het beleid. Zo neemt Albanië deel aan het partnerschap voor vrede-programma en wil het zo vlug mogelijk toetreden tot de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO). Door de slechte organisatie en uitrusting van het leger is een lidmaatschap niet aan de orde. Daarom richt Albanië zich vooral op integratie in Europa waarbij de stabilisatie- en associatieovereenkomst van groot belang is.

Albanië onderhoudt goede betrekkingen met zijn buurlanden en het ziet regionale samenwerking als een belangrijk onderdeel van zijn beleid. Het speelde een positieve en constructieve rol in regionale conflicten. Het land is lid van een aantal regionale organisaties en ook van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), de Raad van Europa (RVE) en de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Betrekkingen met de EU

In 1992 ondertekende Albanië een handels- en samenwerkingsovereenkomst met de EU en kreeg het groen licht voor deelname aan het programma voor communautaire steun aan de landen van Midden- en Oost-Europa (Phare-programma). In 1997 besloot de Raad economische en politieke voorwaarden te verbinden aan de ontwikkeling van bilaterale betrekkingen. In 1999 kende de EU aan Albanië autonome handelspreferenties toe en in 2000 werden producten uit Albanië die ingevoerd werden in de EU, vrijgesteld van rechten.

Tussen 1991 en 2004 bedroeg de EU-steun ongeveer 1,27 miljard euro. Die steun ging onder meer naar humanitaire hulp, infrastructuurwerken, landbouw, onderwijs, gezondheid, hervorming van de administratie, versterking van het gerechtelijk apparaat en van de democratie. In april 2004 kende de Raad 25 miljoen euro toe om Albanië toe te laten zijn internationale financiële verplichtingen na te komen.

Sinds 2001 verleent de EU vooral steun via zijn programma 'Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation' (CARDS), het specifiek programma voor de Balkan. Aanvankelijk lag de nadruk op de modernisering van de instellingen en de versterking van de administratie en de justitie. In de periode 2001-2004 ging 187,4 miljoen euro naar Albanië. Voor 2005 en 2006 werd rekening gehouden met de politieke en economische toestand in Albanië en met de verplichtingen die het land moet nakomen om de stabilisatie- en associatieovereenkomst toe te passen. In 2005 en 2006 ontving Albanië respectievelijk 44,2 en 45,5 miljoen euro. Ingevolge de hervormingen van de buitenlandse hulp werd het CARDS-programma vanaf 2007 vervangen door het nieuwe Instrument voor pretoetredingssteun (IPA).

Betrekkingen met Vlaanderen en België

De betrekkingen tussen België en Albanië waren in het verleden niet erg intensief onder meer omwille van de geïsoleerde positie van Albanië. De politieke relaties werden pas op 13 november 1970 hersteld na een onderbreking van 30 jaar. Sinds het begin van de jaren negentig kwam de bilaterale politieke dialoog op gang. Op 18 mei 1993 werd een gemeenschappelijke beleidsverklaring ondertekend die de basis moest vormen voor meer specifieke, technische akkoorden.

Op 1 februari 1999 werd in Tirana een overeenkomst ondertekend met de Belgisch-Luxemburse Economische Unie (BLEU) inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen. Die overeenkomst werd goedgekeurd bij het decreet van 7 december 2001 en zij trad in werking op 18 oktober 2002.

Uit cijfers van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen blijkt dat de Vlaamse uitvoer naar Albanië vrij beperkt is. In 2005 stond dat land pas op de 135ste plaats als Vlaamse exportbestemming met een uitvoer van 7,8 miljoen euro. De Vlaamse invoer uit Albanië is te verwaarlozen met slechts 0,4 miljoen euro in 2005.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

De overeenkomst telt 137 artikelen, verdeeld over tien titels. Verder werden vijf bijlagen en zes protocollen bij de overeenkomst gevoegd.

De preambule bevat een intentieverklaring en de opsomming van de principes die samen het kader voor de overeenkomst schetsen. Het belang van de overeenkomst voor het stabilisatie- en associatieproces met de landen van Zuidoost-Europa, voor de totstandbrenging en de handhaving van een stabiele orde in Europa en voor het stabiliteitspact worden beklemtoond. In de laatste paragraaf wordt verwezen naar de status van Albanië als potentiële kandidaat voor EU-lidmaatschap onder de criteria vastgesteld door de Europese Raad in juni 1993 en op voorwaarde dat deze overeenkomst en in het bijzonder de bepalingen inzake regionale samenwerking op succesvolle wijze uitgevoerd worden.

Overeenkomstig artikel 1 wordt een associatie tot stand gebracht tussen de EG en haar lidstaten, enerzijds, en Albanië, anderzijds, met als voornaamste doelstellingen:

– het ondersteunen van de inspanningen van Albanië om de democratie en de rechtsstaat te versterken;

– bij te dragen aan de politieke, economische en institutionele stabiliteit in Albanië en aan de stabilisatie van de regio;

– het tot stand brengen van een politieke dialoog en van nauwe betrekkingen tussen de partijen;

– het ondersteunen van de inspanningen van Albanië voor de ontwikkeling van de economische en internationale samenwerking, ook door de aanpassing van zijn wetgeving aan die van de Gemeenschap;

– het ondersteunen van de inspanningen van Albanië om de overgang naar een markteconomie te voltooien, het bevorderen van harmonieuze economische betrekkingen en het geleidelijk instellen van een vrijhandelszone;

– het bevorderen van regionale samenwerking op alle gebieden die onder de overeenkomst vallen.

TITEL I

Grondbeginselen (artikelen 2 – 7)

Het kader wordt gedefinieerd waarbinnen de stabilisatie- en associatieovereenkomst moet geplaatst worden.

Artikel 2 stelt dat de eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten, de internationale rechtsbeginselen, de rechtsstaat en de beginselen van de markteconomie aan de basis ligt van het intern en extern beleid van de partijen en een essentieel element van de overeenkomst vormt.

Volgens artikel 3 staan internationale en regionale vrede en stabiliteit en de ontwikkeling van betrekkingen van goed nabuurschap centraal in het stabilisatie- en associatieproces. De sluiting en de tenuitvoerlegging van de overeenkomst gebeuren in het kader van de besluiten van de Raad van 29 april 1997 en zijn gebaseerd op de afzonderlijke verdiensten van Albanië.

Artikel 4 bepaalt dat Albanië zich ertoe verbindt voort te gaan op de weg naar samenwerking en bevordering van de betrekkingen van goed nabuurschap met de andere landen van de regio. Die verbintenis is van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van de betrekkingen en de samenwerking tussen de partijen en zij draagt bij tot regionale stabiliteit.

Overeenkomstig artikel 5 bevestigen de partijen het belang dat zij hechten aan de strijd tegen het terrorisme.

De associatie wordt geleidelijk ingevoerd en zij wordt volledig tot stand gebracht in een overgangsperiode van maximum tien jaar die opgesplitst is in twee fasen om de toepassing tussentijds te kunnen evalueren. In een eerste fase moet Albanië zijn aandacht vooral toespitsen op de fundamentele elementen van het acquis waarvoor specifieke criteria geformuleerd worden, zoals beschreven in titel VI. De eerste fase vangt aan wanneer de overeenkomst in werking treedt. In de loop van het vijfde jaar bekijkt de Stabilisatie- en associatieraad of de geboekte resultaten voldoende zijn om over te gaan naar de tweede fase (artikel 6).

Artikel 7 stelt dat de overeenkomst verenigbaar moet zijn met de relevante bepalingen van de WTO en meer specifiek met artikel XXIV van de General Agreement on Tariffs and Trade (GATT, 1994) en artikel V van de General Agreement on Trade in Services (GATS), en overeenkomstig moet uitgevoerd worden.

TITEL II

Politieke dialoog (artikelen 8 – 11)

Overeenkomstig artikel 8 wordt de politieke dialoog tussen de partijen verder ontwikkeld, met het oog op:

– de volledige integratie van Albanië in de gemeenschap van democratische naties en de geleidelijke toenadering tot de EU;

– verdere convergentie van de standpunten over internationale vraagstukken;

– regionale samenwerking en de ontwikkeling van de betrekkingen van goed nabuurschap;

– gezamenlijke standpunten inzakte veiligheid en stabiliteit in Europa, met inbegrip van samenwerking op de gebieden die vallen onder het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU.

De partijen zijn van mening dat de proliferatie en de overbrengingsmiddelen van massavernietigingswapens één van de meest ernstige bedreigingen van de internationale stabiliteit en veiligheid vormen. Zij komen overeen samen te werken en bij te dragen tot de bestrijding ervan.

De politieke dialoog vindt plaats binnen de Stabilisatie- en associatieraad op ministerieel niveau. Op verzoek van de partijen kan de dialoog ook andere vormen aannemen zoals overleg op ambtelijk niveau, het optimaal gebruikmaken van alle diplomatieke kanalen en andere middelen die een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan de consolidatie, ontwikkeling en intensivering van de dialoog (artikel 9). Op parlementair vlak vindt de dialoog plaats via het Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité (artikel 10). De dialoog kan plaatsvinden in multilateraal verband of als regionale dialoog (artikel 11).

TITEL III

Regionale samenwerking (artikelen 12 – 15)

Albanië verbindt zich ertoe de regionale samenwerking in de Balkan actief te bevorderen. De EG zal projecten en programma's voor technische bijstand steunen die een regionale of grensoverschrijdende dimensie vertonen. Albanië moet bestaande bilaterale overeenkomsten herzien of nieuwe akkoorden sluiten om ervoor te zorgen dat zij verenigbaar zijn met de beginselen die genoemd worden in het memorandum van overeenstemming inzake handelsbevordering en liberalisering dat op 27 juni 2001 in Brussel ondertekend werd (artikel 12).

Albanië zal onderhandelingen starten met de landen die al een stabilisatie- en associatieovereenkomst gesloten hebben (in casu Macedonië en Kroatië) voor het sluiten van een overeenkomst inzake regionale samenwerking. Die overeenkomsten moeten gesloten worden binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst. Zij zijn een voorwaarde voor de verdere betrekkingen tussen de EU en Albanië. Albanië opent ook onderhandelingen met de andere landen van de regio zodra die een stabilisatie- en associatieovereenkomst gesloten hebben (artikel 13).

Albanië streeft naar regionale samenwerking met de andere landen die bij het stabilisatie- en associatieproces betrokken zijn op sommige of alle beleidsdomeinen (artikel 14). Ook moet het de samenwerking versterken met landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de EU. Het land moet onderhandelingen starten met Turkije om een overeenkomst te sluiten waarbij een vrijhandelszone ingesteld wordt (artikel 15).

TITEL IV

Vrij verkeer van goederen (artikelen 16 – 45)

In de loop van een overgangsperiode van maximum zes jaar brengen de partijen geleidelijk een vrijhandelszone tot stand, overeenkomstig de bepalingen van de overeenkomst, de GATT en de WTO (artikel 16).

HOOFDSTUK I

Industrieproducten

Douanerechten en kwantitatieve beperkingen bij invoer van industrieproducten uit Albanië in de Gemeenschap worden volgens artikel 18 afgeschaft bij de inwerkingtreding van de overeenkomst.

Artikel 19 gaat over douanerechten en kwantitatieve beperkingen bij invoer uit de Gemeenschap in Albanië. Kwantitatieve beperkingen worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van de overeenkomst, maar de douanerechten worden voor sommige industrieproducten meteen afgeschaft en voor andere geleidelijk verlaagd volgens een bepaald tijdschema. Albanië is bereid zijn douanerechten sneller te verlagen indien de algemene economische toestand en de situatie in de betrokken sector dat mogelijk maken (artikel 22).

Artikel 20 stelt dat de Gemeenschap en Albanië bij de inwerkingtreding in hun onderling handelsverkeer alle heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer afschaffen.

Artikel 21 bepaalt dat de Gemeenschap en Albanië bij de inwerkingtreding alle douanerechten en kwantitatieve beperkingen bij uitvoer afschaffen.

Artikel 23 verwijst naar protocol 1 dat een regeling voor ijzer- en staalproducten bevat.

HOOFDSTUK II

Landbouw en visserij

Artikel 24 bepaalt dat met 'landbouw- en visserijproducten' de producten bedoeld worden die vermeld zijn in de overeenkomst inzake landbouw (GATT 1994).

Volgens artikel 25 bevat protocol 2 de handelsregeling voor de daarin genoemde verwerkte landbouwproducten.

Alle kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking worden door beide partijen bij de inwerkingtreding van de overeenkomst afgeschaft (artikel 26). Douanerechten op landbouwproducten worden slechts geleidelijk aan afgeschaft of verminderd (artikel 27). Douanerechten op visserijproducten worden bij de inwerkingtreding afgeschaft (artikel 28).

Artikel 29 stelt dat de partijen binnen zes jaar na de inwerkingtreding in de Stabilisatie- en associatieraad per product en op basis van passende wederkerigheid, de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen teneinde de handel in landbouw- en visserijproducten te liberaliseren.

Volgens artikel 30 vormen de bepalingen van de overeenkomst in geen geval een belemmering voor de eenzijdige toepassing van gunstiger maatregelen door één van de partijen.

Indien de invoer van producten van oorspong waarvoor concessies verleend zijn, ernstige problemen veroorzaakt op de markt of voor de binnenlandse regulerende mechanismen van een partij, plegen de partijen overleg om een passende oplossing te vinden (artikel 31).

De regeling voor verwerkte landbouwproducten wordt gedetailleerd weergegeven in protocol 2, die voor wijn en gedistilleerde dranken in protocol 3.

HOOFDSTUK III

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 33 is een zogenaamde 'standstill'-clausule: vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst kunnen geen nieuwe douaneheffingen, kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking ingevoerd worden. Fiscale discriminatie tussen de producten van de partijen wordt vermeden (artikel 34). Volgens artikel 35 zijn de bepalingen over de afschaffing van douanerechten bij invoer eveneens van toepassing op douanerechten van fiscale aard. De overeenkomst sluit het behoud of de oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of regelingen voor grensverkeer niet uit, in zoverre de handelsbepalingen van deze overeenkomst er niet door gewijzigd worden. Tijdens de in artikel 19 vermelde overgangsperiodes mag de overeenkomst geen invloed hebben op de tenuitvoerlegging van specifieke regelingen voor het goederenverkeer (artikel 36).

Verder bevat de titel over het vrij verkeer van goederen een antidumpingclausule (artikel 37), een algemene vrijwaringclausule (artikel 38), een clausule voor tekorten aan bepaalde goederen (artikel 39) die de partijen de kans geven om het hoofd te bieden aan specifieke moeilijkheden. Albanië verbindt zich ertoe om alle staatsmonopolies van commerciële aard geleidelijk aan te passen teneinde discriminatie tussen EU-onderdanen en Albanese burgers inzake goederenvoorziening weg te nemen (artikel 40).

Artikel 41 bepaalt dat de oorsprongsregels voor de toepassing van de overeenkomst vastgelegd zijn in protocol 4.

Volgens artikel 42 vormt de overeenkomst geen beletsel voor verbodsbepalingen of beperkingen ten aanzien van invoer, uitvoer of doorvoer, die gerechtvaardigd zijn. De verboden of beperkingen mogen echter geen middel zijn tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking vormen van de handel tussen de partijen.

De partijen komen overeen dat administratieve samenwerking essentieel is en zij benadrukken dat zij zich zullen inzetten om onregelmatigheden en fraude te bestrijden. Indien een partij zich daaraan niet houdt, kan de andere partij de preferentiële regeling ten aanzien van de betrokken producten tijdelijk opschorten (artikel 43).

Indien de bevoegde overheden zich vergist hebben in het juist beheer van de preferentiële uitvoerregeling

en met name in de toepassing van de bepalingen van protocol 4 betreffende de definitie van 'producten van oorsprong' en administratieve samenwerking, kan een partij de Stabilisatie- en associatieraad verzoeken de mogelijkheden van de goedkeuring van passende maatregelen te onderzoeken om de situatie op te lossen (artikel 44).

De toepassing van de overeenkomst laat de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht op de Canarische Eilanden onverlet (artikel 45).

TITEL V

Verkeer van werknemers, vestiging, verlening van diensten en betalings- en kapitaalverkeer (artikelen 46 – 69)

Deze titel regelt de billijke behandeling door beide partijen van werknemers uit de andere partij die legaal op het grondgebied verblijven, en ook de vestiging van vennootschappen.

HOOFDSTUK I

Verkeer van werknemers

Artikel 46 bepaalt dat Albanese onderdanen die legaal tewerkgesteld zijn op het grondgebied van een lidstaat, niet mogen gediscrimineerd worden ten opzichte van de eigen burgers. Hun echtgeno(o)t(e) en kinderen hebben eveneens toegang tot de arbeidsmarkt. Voor seizoensarbeiders en werknemers die onder bilaterale overeenkomsten vallen, geldt die bepaling niet.

Artikel 47 stelt dat de werkgelegenheidsmogelijkheden die EU-lidstaten in het kader van bilaterale overeenkomsten verlenen aan Albanese werknemers, behouden blijven en zo mogelijk verbeterd worden. De overige lidstaten moeten het sluiten van dergelijke overeenkomsten overwegen. De Stabilisatie- en associatieraad onderzoekt of andere verbeteringen tot stand kunnen gebracht worden.

Volgens artikel 48 worden regels vastgesteld voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

HOOFDSTUK II

Vestiging

Artikel 49 geeft een aantal begripsomschrijvingen zoals vennootschap, dochteronderneming, filiaal, vestiging, werkzaamheden, economische activiteiten, onderdanen en financiële diensten. Wat het internationale vervoer over zee betreft, zijn de bepalingen eveneens van toepassing op onderdanen van de lidstaten of van Albanië die buiten de Gemeenschap of Albanië gevestigd zijn en op scheepvaartondernemingen die buiten de Gemeenschap of Albanië gevestigd zijn en die bestuurd worden door onderdanen van een EU-lidstaat of Albanië indien hun vaartuigen ingeschreven zijn in die lidstaat of in Albanië.

Artikel 50 bepaalt dat Albanië het opzetten van werkzaamheden door ondernemingen en onderdanen uit de Gemeenschap, moet vergemakkelijken. Daarbij mag het geen minder gunstige behandeling toekennen dan de behandeling die het toekent aan eigen ondernemingen of aan ondernemingen van derde landen (met andere woorden: de meest gunstige van beide). Dezelfde regel geldt mutatis mutandis voor de activiteiten van dochtermaatschappijen en filialen. De Gemeenschap handelt op dezelfde manier ten opzichte van Albanese ondernemingen en hun dochterondernemingen en filialen. De beide partijen voeren geen nieuwe wettelijke regelingen of maatregelen in die discriminerend zijn. Vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst stelt de Stabilisatie- en associatieraad de voorwaarden vast voor de uitbreiding van de bepalingen tot de vestiging van onderdanen van de partijen die economische activiteiten anders dan in loondienst wensen uit te oefenen.

Artikel 51 stelt dat ten aanzien van financiële diensten, de bepalingen geen beletsel vormen om beschermingsmaatregelen te treffen. Die maatregelen mogen door een partij echter niet aangewend worden om zich te onttrekken aan de verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst.

Een aantal sectoren (luchtvervoer, binnenvaart en cabotage in het zeevervoer) worden uitgesloten van deze bepalingen (artikel 52).

Artikel 53 gaat over de toepassing van bijzondere regels voor de vestiging van filialen van vennootschappen die geen rechtspersoonlijkheid bezitten.

De Stabilisatie- en associatieraad zal nagaan welke maatregelen nodig zijn voor de wederzijdse erkenning van diploma's teneinde de toegang tot en de uitoefening van gereglementeerde activiteiten in het kader van vrije beroepen te vergemakkelijken (artikel 54). Artikel 55 regelt de tewerkstelling van eigen onderdanen in ondernemingen die gevestigd zijn op het grondgebied van de andere partij (zogenaamd 'personeel met een sleutelpositie').

Artikel 56 voorziet de mogelijkheid voor Albanië om onder bepaalde voorwaarden gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst afwijkende maatregelen te nemen voor sectoren die herstructureringen ondergaan, die ernstige moeilijkheden kennen, waarin een drastische reductie van het marktaandeel van eigen ondernemingen of onderdanen gevreesd wordt of voor nieuwe industriële sectoren in het land. Die maatregelen zijn van toepassing tot maximum zeven jaar na de inwerkingtreding, zij zijn redelijk en noodzakelijk voor het oplossen van de situatie en mogen niet leiden tot discriminatie.

HOOFDSTUK III

Het verlenen van diensten

De partijen treffen de nodige maatregelen om geleidelijk het verlenen van diensten toe te laten door ondernemingen of onderdanen die gevestigd zijn in een andere partij dan die waar de ontvanger van de diensten gevestigd is (artikelen 57 en 58). Met betrekking tot de transportsector worden specifieke regelingen getroffen (artikel 59).

HOOFDSTUK IV

Betalings- en kapitaalverkeer

De artikelen 60 en 61 stellen dat de partijen zich verbinden tot het bevorderen van vrij betalings- en kapitaalverkeer in vrij omwisselbare valuta, overeenkomstig artikel VIII van de statuten van het IMF. Albanië staat de verwerving van onroerende goederen door onderdanen van de EU-lidstaten toe, met uitzondering van de beperkingen die vastgesteld zijn in de lijst van specifieke verbintenissen in het kader van de GATS. Binnen de zeven jaar na de inwerkingtreding moet Albanië zijn wetgeving dienaangaande volledig aanpassen. In uitzonderlijke gevallen mogen de partijen gedurende een beperkte periode vrijwaringsmaatregelen treffen ten aanzien van het kapitaalverkeer indien die maatregelen absoluut noodzakelijk zijn.

Volgens artikel 62 moeten de partijen tijdens de eerste drie jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, maatregelen treffen om de voorwaarden tot stand te brengen voor de verdere geleidelijke toepassing van de communautaire regelgeving betreffende het vrij verkeer van kapitaal.

HOOFDSTUK V

Algemene bepalingen

Artikel 63 stelt dat de bepalingen van toepassing zijn onder voorwaarde van de beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid. Zij zijn niet van toepassing op activiteiten die verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag.

Artikel 64 bepaalt dat geen enkele bepaling de partijen belet hun wetten en voorschriften toe te passen mits die toepassing de voordelen die voortvloeien uit een bepaling niet tenietdoet of beperkt.

Vennootschappen die gezamenlijk door Albanese en communautaire vennootschappen of onderdanen bestuurd worden en hun exclusieve eigendom zijn, vallen eveneens onder de bovenvermelde bepalingen (artikel 65).

Volgens artikel 66 is de meestbegunstigingsbehandeling niet van toepassing op belastingvoordelen. Geen enkele bepaling staat maatregelen ter voorkoming van belastingvlucht of -ontduiking in de weg.

Artikel 67 stelt dat de partijen beperkende maatregelen zoveel mogelijk moeten vermijden. Indien de betalingsbalans in gevaar komt, kunnen de Gemeenschap of Albanië beperkende maatregelen treffen in overeenstemming met de WTO-overeenkomst. Die maatregelen mogen geen betrekking hebben op overmakingen in verband met investeringen.

Artikel 68 geeft aan dat de bepalingen geleidelijk aangepast worden, met name in het licht van de eisen die gesteld worden in artikel V van de GATS.

Volgens artikel 69 vormen de bepalingen geen beletsel om maatregelen te treffen die nodig zijn om te voorkomen dat maatregelen ten aanzien van de toegang van derde landen tot de markt, ontdoken worden via de bepalingen van de overeenkomst.

TITEL VI

Harmonisatie van wetgeving, rechtshandhaving en mededingingsregels (artikelen 70 – 77)

Albanië zal het nodige doen om vanaf de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst zijn huidige en toekomstige wetgeving geleidelijk in overeenstemming te brengen met het acquis van de Gemeenschap. Die aanpassing zal in twee fases plaatsvinden. In een eerste fase wordt de nadruk gelegd op de interne markt en andere handelsaspecten zoals mededingingsrecht, intellectuele eigendom en de bescherming van gegevens. In een tweede fase komen de andere sectoren aan bod. Albanië stelt ook de voorwaarden vast voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van de aanpassing van de wetgeving en de rechtshandhavingsmaatregelen die moeten getroffen worden (artikel 70).

Artikel 71 gaat over bepalingen betreffende de concurrentie en andere economische aspecten. Overeenkomsten die mededinging verhinderen, beperken of vervalsen, misbruik van een machtspositie en steunmaatregelen die de mededinging vervalsen, zijn niet verenigbaar met de overeenkomst. Handelwijzen die in strijd zijn met het artikel, worden beoordeeld aan de hand van criteria die voortvloeien uit de toepassing van de mededingingsregels die gelden in de Gemeenschap. Albanië stelt binnen de vier jaar na de inwerkingtreding een overheidsinstantie in die onafhankelijk kan optreden. De partijen dragen zorg voor transparantie inzake overheidssteun.

Volgens artikel 72 past Albanië, uiterlijk aan het einde van het derde jaar na de inwerkingtreding, de beginselen van het verdrag tot oprichting van de EG toe op overheidsondernemingen en ondernemingen waaraan speciale of exclusieve rechten toegekend zijn. De speciale rechten van overheidsondernemingen tijdens de overgangsperiode omvatten niet de mogelijkheid tot instelling van kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking op de invoer in Albanië.

Artikel 73 stelt dat de partijen het belang bevestigen dat zij hechten aan de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten. Albanië zal binnen de vier jaar na de inwerkingtreding zorgen dat zijn bescherming hetzelfde niveau bereikt als die in de Gemeenschap en het zal toetreden tot de multilaterale overeenkomsten dienaangaande. Problemen worden eventueel voorgelegd aan de Stabilisatie- en associatieraad.

Artikel 74 gaat over overheidsopdrachten. De partijen streven naar het openstellen van de aanbesteding van overheidsopdrachten op basis van non-discriminatie en wederkerigheid, vooral in het kader van de WTO. Albanese vennootschappen krijgen vanaf de inwerkingtreding toegang tot aanbestedingsprocedures in de Gemeenschap terwijl vennootschappen uit de Gemeenschap die niet in Albanië gevestigd zijn, uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding toegang krijgen tot die procedures in Albanië.

Albanië verbindt zich ertoe zijn wetgeving geleidelijk aan te passen aan de technische regelgeving van de Gemeenschap en de Europese procedures voor normalisatie, metrologie, accreditering en conformiteitbeoordeling (artikel 75) en om zijn wetgeving inzake de bescherming van de consument te harmoniseren met die van de Gemeenschap (artikel 76). Albanië moet ook zijn wetgeving inzake arbeidsomstandigheden en meer bepaald op het vlak van gezondheid en veiligheid op het werk en gelijke kansen, geleidelijk aanpassen aan die van de Gemeenschap (artikel 77).

TITEL VII

Justitie, vrijheid en veiligheid (artikelen 78 – 85)

HOOFDSTUK I

Inleiding

Artikel 78 stelt dat de partijen bijzondere aandacht besteden aan de consolidering van de rechtsstaat en de institutionele versterking op alle niveaus. De samenwerking is gericht op de versterking van de onafhankelijkheid van het justitiële apparaat en de verbetering van de doeltreffendheid daarvan, de verbetering van het functioneren van de politie en andere rechtshandhavingsinstanties, het voorzien in adequate opleiding en bestrijding van corruptie en de georganiseerde misdaad.

Volgens artikel 79 zal Albanië zijn wetgeving inzake bescherming van persoonsgegevens aanpassen aan de Gemeenschapswetgeving en de internationale wetgeving op het vlak van privacy en zal het onafhankelijke toezichthoudende organen oprichten.

HOOFDSTUK II

Samenwerking op het gebied van het verkeer van personen

Artikel 80 geeft aan dat de partijen samenwerken op het vlak van visa, grenscontrole, asiel en migratie.

De samenwerking is gebaseerd op wederzijds overleg en nauwe coördinatie en zij bevat ook technische en administratieve bijstand.

Artikel 81 gaat over de samenwerking met het oog op preventie en controle van illegale immigratie. De overeenkomst formaliseert ook de overeenkomst van 14 april 2005 inzake de overname van eigen onderdanen en onderdanen van derde landen.

HOOFDSTUK III

Samenwerking inzake de bestrijding van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme, drugs en terrorisme

De partijen werken samen om te voorkomen dat hun financiële systemen gebruikt worden voor het witwassen van de opbrengsten uit criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder (artikel 82). Zij werken eveneens samen in de aanpak van de drugsproblematiek (artikel 83) en de bestrijding van terrorisme (artikel 84).

HOOFDSTUK IV

Samenwerking op strafrechtelijk gebied

Artikel 85 stelt dat de partijen hun inspanningen bundelen in het voorkomen en bestrijden van al dan niet georganiseerde criminele en illegale activiteiten zoals mensensmokkel en mensenhandel, illegale economische activiteiten, corruptie, belastingfraude, illegale handel in drugs en psychotrope stoffen, smokkel, illegale wapenhandel, vervalsen van documenten, illegale autohandel en computercriminaliteit. Regionale samenwerking en de naleving van internationaal erkende normen op het gebied van de bestrijding van georganiseerde misdaad worden bevorderd.

TITEL VIII

Samenwerkingsbeleid (artikelen 86 – 111)

De Gemeenschap en Albanië werken nauw samen om de economische en sociale ontwikkeling van Albanië te bevorderen waarbij de milieuaspecten in het beleid geïntegreerd worden. Het samenwerkingsbeleid moet in een regionaal samenwerkingskader geïntegreerd worden. Bijzondere aandacht gaat naar maatregelen die de samenwerking tussen Albanië en zijn buurlanden bevorderen (artikel 86).

De samenwerking vindt plaats op het vlak van:

– het economisch beleid en de handelspolitiek: de Gemeenschap kan Albanië helpen om een functionerende markteconomie tot stand te brengen en het Albanees beleid geleidelijk aan te passen aan het op stabiliteit gericht beleid in het kader van de Economische en Monetaire Unie (artikel 87);

– de statistieken: de samenwerking is gericht op de ontwikkeling van een efficiënt en duurzaam statistisch stelsel (artikel 88);

– het bank- en verzekeringswezen en andere financiële diensten (artikel 89);

– audit en financiële controle (artikel 90);

– de stimulering en bescherming van investeringen die moet zorgen voor het scheppen van een gunstig investeringsklimaat (artikel 91);

– de industrie: het doel is de particuliere sector zodanig te versterken dat de bescherming van het milieu gewaarborgd wordt (artikel 92);

– het midden- en kleinbedrijf: er wordt onder andere rekening gehouden met de beginselen die vastgelegd zijn in het Europees handvest voor kleine ondernemingen (artikel 93);

– het toerisme: voornamelijk gericht op de intensivering van de informatiestroom over toerisme en de overdracht van knowhow (artikel 94);

– de landbouw en de agro-industriële sector: gericht op de modernisering en herstructurering van de Albanese landbouw en levensmiddelensector (artikel 95);

– de visserij: de mogelijkheid wordt onderzocht om gebieden van wederzijds belang aan te wijzen waarop samenwerking voor beide partijen voordeel zou opleveren (artikel 96);

– douane: gericht op het waarborgen van de naleving van bepalingen die op handelsgebied moeten ingevoerd worden en op het aanpassen van het

Albanees douanesysteem aan dat van de Gemeenschap (artikel 97);

– de fiscaliteit: gericht op de verdere hervorming van het belastingstelsel en de herstructurering van de belastingdienst teneinde de efficiëntie van de belastinginning te verbeteren en belastingfraude te bestrijden (artikel 98);

– sociale zaken: de nadruk wordt gelegd op de hervorming van het Albanees werkgelegenheidsbeleid en op de aanpassing van het socialezekerheidsstelsel en de wetgeving inzake arbeidsvoorwaarden en gelijke kansen voor vrouwen alsook op de verbetering van de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers (artikel 99);

– onderwijs en opleiding: de partijen willen het peil verhogen van het algemeen en het beroepsonderwijs, de beroepsopleiding, het jongerenbeleid en het jongerenwerk; de verwezenlijking van de doelstellingen van de verklaring van Bologna is een prioriteit voor het hoger onderwijs (artikel 100);

– cultuur: het verhogen van het wederzijds begrip en het wederzijds respect voor personen, gemeenschappen en volkeren en de bevordering van de culturele diversiteit in het kader van het UNESCO-verdrag, staan voorop (artikel 101);

– de audiovisuele industrie: de partijen stimuleren coproducties voor film en televisie en werken programma's uit voor de opleiding van journalisten en andere personen die in de media werkzaam zijn (artikel 102);

– de informatiemaatschappij: er wordt steun verleend aan de geleidelijke aanpassing van het beleid en de wetgeving van Albanië aan die van de Gemeenschap (artikel 103);

– netwerken en diensten voor elektronische communicatie: het is de bedoeling dat Albanië één jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst het communautaire acquis overneemt (artikel 104);

– informatie en communicatie: prioriteit wordt gegeven aan programma's die het publiek basisinformatie over de Gemeenschap verstrekken en de professionele kringen in Albanië voorzien van meer gespecialiseerde informatie (artikel 105);

– vervoer: de samenwerking is gericht op de herstructurering en modernisering van het Albanees vervoerssysteem, de verbetering van het vrij verkeer van reizigers en goederen, de verbetering van de toegang tot de vervoersmarkt en de vervoersvoorzieningen met inbegrip van havens en luchthavens, de ondersteuning van de ontwikkeling van multimodale infrastructuurvoorzieningen in verband met de voornaamste trans-Europese netwerken, met name ter versterking van regionale verbindingen, de opstelling van exploitatienormen en de ontwikkeling van een vervoerssysteem dat compatibel is met dat in de Gemeenschap en daarop aansluit, evenals een betere bescherming van het milieu in de context van het vervoer (artikel 106);

– energie: de samenwerking is gebaseerd op de beginselen van de markteconomie en het ondertekende regionale verdrag tot oprichting van de energiegemeenschap (artikel 107);

– het milieu: de partijen ontwikkelen en versterken hun samenwerking bij de essentiële taak om de achteruitgang van het milieu te bestrijden om de ecologische duurzaamheid te bevorderen (artikel 108);

– onderzoek en technologische ontwikkeling: de partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van civiel wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling waarbij rekening gehouden wordt met de beschikbaarheid van hulpmiddelen en een adequate toegang tot elkaars programma's waarbij erop toegezien wordt dat intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten goed beschermd worden (artikel 109);

– regionale en plaatselijke ontwikkeling: speciale aandacht wordt geschonken aan grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking (artikel 110);

– openbaar bestuur: er wordt ondersteuning verleend aan de invoering van een rechtsstaat in Albanië, het juist functioneren van de staatsinstellingen en de vlotte ontwikkeling van de verhoudingen tussen de EU en Albanië; de samenwerking is vooral gericht op institutionele opbouw en eerlijke wervings- en selectieprocedures, personeelsbeheer en loopbaanontwikkeling voor ambtenaren, per-

manente vorming, de bevordering van ethisch openbaar bestuur en e-government (artikel 111).

TITEL IX

Financiële samenwerking (artikelen 112 – 115)

Albanië komt in aanmerking voor financiële steun van de Gemeenschap in de vorm van subsidies en leningen waaronder leningen van de Europese Investeringsbank (EIB). De bijstand moet bijdragen tot de democratische, economische en institutionele hervormingen (artikel 112). De bijstand in de vorm van subsidies wordt gedekt door operationele maatregelen die bij een verordening van de Raad ingesteld worden binnen een indicatief meerjarenkader. De bijstand kan betrekking hebben op alle samenwerkingsterreinen (artikel 113). Bij wijze van uitzondering kan op verzoek van Albanië en in overleg met de internationale financiële instellingen, macrofinanciële bijstand verleend worden onder bepaalde voorwaarden en met inachtneming van de beschikbaarheid van alle financiële middelen (artikel 114). De partijen zien erop toe dat de bijdragen van de Gemeenschap verstrekt worden in nauwe coördinatie met andere financieringsbronnen (artikel 115).

TITEL X

Institutionele, algemene en slotbepalingen (artikelen 116 – 137)

De partijen richten een Stabilisatie- en associatieraad op, die moet toezien op de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en die zich kan buigen over eender welk onderwerp van wederzijds belang (artikel 116). De Stabilisatie- en associatieraad bestaat enerzijds uit leden van de Raad en de Commissie en anderzijds uit Albanese regeringsleden. Hij komt regelmatig bijeen en wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van de EG en van Albanië (artikel 117). Hij kan besluiten nemen binnen de toepassingssfeer van de overeenkomst en voor de in de overeenkomst vermelde gevallen. De besluiten zijn bindend. De Stabilisatie- en associatieraad kan ook passende aanbevelingen doen (artikel 118). De partijen kunnen een geschil met betrekking tot de toepassing of interpretatie van de overeenkomst voorleggen aan de Stabilisatie- en associatieraad (artikel 119).

De Stabilisatie- en associatieraad wordt bij de vervulling van zijn taken bijgestaan door een Stabilisatie- en associatiecomité (artikel 120). Het Stabilisatie- en associatiecomité kan vóór het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, subcomités oprichten voor de adequate uitvoering van de overeenkomst (artikel 121). Er wordt ook een Parlementair Stabilisatie- en associatiecomité opgericht, waarin vertegenwoordigers van het Europees Parlement en van het Albanees Parlement van gedachten kunnen wisselen (artikel 122).

Artikel 123 stelt dat de partijen ervoor zorgen dat natuurlijke- en rechtspersonen van de andere partij toegang krijgen tot de bevoegde gerechtelijke en administratieve overheden om hun individuele- en eigendomsrechten te verdedigen.

Volgens artikel 124 kan elke partij maatregelen treffen die:

– zij nodig acht om te beletten dat informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, onthuld wordt;

– verband houden met de productie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of productie die absoluut vereist zijn voor defensiedoeleinden;

– zij van vitaal belang acht voor haar eigen veiligheid in geval van binnenlandse onlusten of oorlog.

Artikel 125 bepaalt dat de regelingen die beide partijen ten opzichte van elkaar toepassen, geen aanleiding mogen geven tot onderlinge discriminatie van hun onderdanen of vennootschappen.

De partijen treffen de nodige maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens de overeenkomst te voldoen en zij zien erop toe dat de doelstellingen bereikt worden. Indien een partij van mening is dat de andere partij een verplichting niet nakomt, kan zij passende maatregelen treffen. Zij verstrekt de Stabilisatie- en associatieraad alle nodige informatie (artikel 126).

Artikel 127 geeft aan dat de partijen overleg zullen plegen om problemen inzake de interpretatie of tenuitvoerlegging van de overeenkomst en andere relevante aspecten van hun onderlinge betrekkingen, te bespreken.

De overeenkomst doet volgens artikel 128 geen afbreuk aan de rechten die verleend worden bij

bestaande overeenkomsten tussen één of meer lidstaten, enerzijds, en Albanië, anderzijds.

Artikel 129 stelt dat de bijlagen en protocollen een integrerend onderdeel van de overeenkomst vormen. De kaderovereenkomst tussen de EG en Albanië inzake de algemene beginselen voor de deelname van Albanië aan communautaire programma's en de bijlage, ondertekend op 22 november 2004, vormen eveneens een integrerend onderdeel van de overeenkomst. De evaluatie die bedoeld wordt in artikel 8 van die kaderovereenkomst, wordt uitgevoerd door de Stabilisatie- en associatieraad die de kaderovereenkomst zo nodig kan wijzigen.

De overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur. Elke partij kan de overeenkomst opzeggen door de andere partij te notificeren. Zes maanden na een dergelijke notificatie houdt de overeenkomst op van toepassing te zijn (artikel 130).

Onder 'partijen' wordt verstaan de Gemeenschap, of haar lidstaten, of de Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en Albanië, anderzijds (artikel 131).

Volgens artikel 132 is de overeenkomst van toepassing op het grondgebied waarop de verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie van toepassing zijn, enerzijds, en op het grondgebied van Albanië, anderzijds.

De secretaris-generaal van de Raad van de EU is depositaris van de overeenkomst (artikel 133).

De overeenkomst is opgesteld in alle officiële talen van de partijen. Alle teksten zijn gelijkelijk authentiek (artikel 134). De overeenkomst wordt door de partijen volgens hun eigen procedures bekrachtigd of goedgekeurd en treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum waarop de laatste akte van bekrachtiging of goedkeuring neergelegd is (artikel 135).

Artikel 136 stelt dat in afwachting van de voltooiing van de procedures, de bepalingen van sommige gedeelten van de overeenkomst, met name inzake het vrij verkeer van goederen en de relevante bepalingen inzake vervoer, door middel van een interim-overeenkomst ten uitvoer gelegd worden.

Zodra de overeenkomst in werking treedt, vervangt zij de overeenkomst inzake handel en commerciële en economische samenwerking die op 11 mei 1992 in Brussel ondertekend werd. Rechten, verplichtingen of rechtsposities van de partijen die door de uitvoering van die overeenkomst tot stand gekomen zijn, worden hierdoor niet aangetast (artikel 137).

Bijlagen

Bijlage I gaat over tariefconcessies van Albanië voor industrieproducten van de Gemeenschap (bedoeld in artikel 19).

Bijlage II beschrijft de tariefconcessies van Albanië voor primaire landbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap (bedoeld in artikel 27, lid 3, a, b en c).

Bijlage III handelt over tariefconcessies van de Gemeenschap voor vis en visserijproducten uit Albanië.

Bijlage IV gaat over de vestiging van financiële diensten (bedoeld in titel IV, hoofdstuk II).

Bijlage V over de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten geeft onder andere een overzicht van de multilaterale overeenkomsten of verdragen waarvan de verplichtingen door de partijen nageleefd worden (bedoeld in artikel 73).

Protocollen

Protocol 1 gaat over de ijzer- en staalproducten.

Protocol 2 betreft de handel in verwerkte landbouwproducten tussen Albanië en de Gemeenschap.

Protocol 3 handelt over de wederzijdse preferentiele handelsconcessies voor bepaalde wijnen en de wederzijdse erkenning, bescherming en controle van benamingen van wijnen, gedistilleerde dranken en gearomatiseerde wijnen.

Protocol 4 geeft een definitie van het begrip 'producten van oorsprong' en van de methoden van administratieve samenwerking.

Protocol 5 gaat over het vervoer over land.

Protocol 6 betreft de wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken.

Slotakte

De gevolmachtigden van de EU-lidstaten, de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en van de Republiek Albanië keuren

de overeenkomst, de bijlagen en de protocollen goed. Bij de slotakte zijn 12 gemeenschappelijke verklaringen gevoegd en een verklaring van de Gemeenschap betreffende de uitzonderlijke handelsmaatregelen die zij toekent op grond van verordening (EG) nr. 2007/2000.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter van de overeenkomst

Naar Belgisch recht heeft de overeenkomst een gemengd karakter, met bevoegdheden van zowel de federale overheid als van de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De gemeenschappen zijn onder meer bevoegd voor de samenwerking op het vlak van onderwijs en vorming, cultuur en audiovisuele middelen, terwijl de bevoegdheden van de gewesten onder meer gesitueerd zijn in de samenwerking inzake landbouw, transport, energie en leefmilieu.

Het gemengd karakter en de formule van ondertekening werden vastgelegd via een schriftelijke procedure binnen de Werkgroep 'Gemengde Verdragen' (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). In de brief van 16 februari 2006 stelde de voorzitter van de WGV voor het gemengd karakter vast te leggen en de overeenkomst te laten ondertekenen volgens ondertekeningformule 3 van de ICBB, dat wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België doch met vermelding van al de betrokken entiteiten onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de EU en derde landen. In de brief van 20 februari 2006 stemde de toenmalige administratie Buitenlands Beleid in met dat voorstel. Tijdens zijn vergadering van 21 maart 2006 heeft de WGV de schriftelijke procedure bevestigd en het gemengd karakter en de ondertekeningsformule formeel vastgelegd. De ICBB heeft op 12 december 2006 die beslissing bekrachtigd.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad Vlaanderen (SERV)

Tijdens zijn vergadering van 29 november 2006 sloot de SERV zich aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

3. Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

In zijn advies van 7 december 2006 merkt de Minaraad op dat de teksten vrij algemeen zijn. De Raad meent dat de overeenkomst een positief effect kan hebben voor het leefmilieu en de natuur in Albanië. De Raad kan bijgevolg instemmen met het ontwerp van decreet.

De Minaraad merkt nog op dat een adviesaanvraag op dit tijdstip in het procedureverloop geen ruimte meer laat om concrete bijsturingen ten bate van het leefmilieu of de natuur voor te stellen. De Raad dringt daarom aan om vroeger betrokken te worden in het proces betreffende internationale overeenkomsten met impact op milieu en natuur.

4. Advies van de Raad van State

In zijn advies van 22 maart 2007 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

5. Inwerkingtreding

De overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum waarop de laatste akte van bekrachtiging of goedkeuring neergelegd is. Zodra zij in werking treedt, vervangt zij de overeenkomst inzake handel en commerciële en economische samenwerking die op 11 mei 1992 in Brussel ondertekend werd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst
tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en
de republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte,
ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 29 november 2006
RVP-IT/06-017

Aan de heer Koen Jongbloet
Afdelingshoofd
Departement Internationaal Vlaanderen
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Betreft: Principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006

Geachte heer,

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale associatieovereenkomsten.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, tekenen wij,

met vriendelijke groeten,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Philippe Muyters
voorzitter

kopie : minister Bourgeois

Wetstraat 34-36 | 1040 Brussel | Tel: 02.20.90.111 | Fax: 02.21.77.008 | E-mail: serv@serv.be | www.serv.be

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Minaraad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Briefadvies

van 7 december 2006

over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006

De heer Geert Bourgeois

Vlaams minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

E. Jacqmainlaan 20

1000 Brussel

Datum: 7 december 2006
Uw ref.: DiV/AB/EU+ALB/06.1
Onze ref.: 03.04/L3/06/754
Betreft: **Principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006**

Mijnheer de minister,

Via uw administratie ontving de Minaraad op 24 november 2006 een vraag tot advies over het hierboven vermelde ontwerp van decreet en de erbij horende memorie van toelichting.

De adviesvraag kadert in de procedure voorafgaand aan de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van bovenvermeld ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting. Mits de principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting zult u het advies inwinnen van de Raad van State.
Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement. Nadat alle betrokken parlementen hun instemming gegeven hebben, kan de overeenkomst door de federale overheid geratificeerd worden. Enkel de internationale ratificatie heeft de inwerkingtreding van de overeenkomst tot gevolg en betekent het definitieve engagement ten opzichte van de verdragspartner op het internationale vlak.

In deze overeenkomst wordt als randvoorwaarde gemikt op de volledige integratie van milieu van bij aanvang in een aantal velden zoals industriebeleid, transport over land en zee, etc. De teksten zijn vrij algemeen. Het verdrag en de memorie zijn op het vlak van vrachtwagentransport (protocol 5) iets concreter. Zo eist men de invoering van normen voor geluidsniveau en stofdeeltjes in de uitstoot van vrachtwagens die een hoog beschermingsniveau garanderen. Een ander aspect gaat in op het voorkomen van de achteruitgang van het milieu en de bevordering van de ecologische duurzaamheid.

De Raad meent dat deze overeenkomst een positief effect kan hebben voor het leefmilieu en de natuur in Albanië. Vanuit dit oogpunt de overeenkomst niet goedkeuren zou bijgevolg het leefmilieu en de natuur in Albanië niet te goede komen. Bovendien zijn er al gelijkaardige overeenkomsten gesloten met andere Balkanlanden. Bijgevolg kan de Minaraad instemmen

met het ontwerpdecreet.

Toch wenst de Raad nog een opmerking te maken omtrent de procedure. Een adviesvraag over deze overeenkomst op dit tijdstip geeft de Raad geen ruimte meer om concrete bijsturingen ten bate van het leefmilieu of de natuur voor te stellen. Daarom dringt de Raad er op aan om vroeger betrokken te worden in het proces omtrent internationale overeenkomsten met impact op milieu en natuur.

Met de meeste hoogachting.

Hubert David

Voorzitter

Kopie aan de heer Koen Jongbloet, afdelingshoofd Beleid van het departement Internationaal Vlaanderen

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KDE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.469/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 8 maart 2007 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006", heeft op 22 maart 2007 het volgende advies gegeven:

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

KDE 42.469/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

M. VERSCHRAEGHEN M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

De Vlaamse Regering,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

Besluit:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Albanië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 2006, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 22 juni 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS